

DFK-RP.0003.2.2025.DK

Opole, dnia 06 grudnia 2025 roku

Pani
Martyna Nakonieczny
Radna
Sejmiku Województwa Opolskiego

Szanowna Pani Radna,

W odpowiedzi na Pani interpelację z dnia 25 listopada b.r. dotyczącą projektu budżetu Województwa Opolskiego na 2026 r., wyjaśniam:

PYTANIE 1. – Projekt zakłada pokrycie znaczącego deficytu środkami z lat ubiegłych. Proszę o informację: Jak jest dokładnie źródło tych środków? Czy Zarząd przeprowadził analizę ryzyka wystąpienia luki płynności, jeśli środki te nie zostaną pozyskane w pełnej wysokości?

Ustalony na 2026 rok deficyt budżetowy w wysokości **132 207 726 zł** zgodnie z treścią §5 projektu uchwały budżetowej zostanie sfinansowany następującymi źródłami przychodów:

- 1) nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie **128 329 201 zł**,
- 2) przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu z końcem 2025 roku, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie **1 633 560 zł**,
- 3) przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art.5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie **1 984 104 zł**,
- 4) przychodami ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w kwocie **260 861 zł**.

Środki pieniężne z pierwszych trzech źródeł przychodów znajdować się będą na rachunkach bankowych województwa na dzień 31.12.2025 roku. Tym samym będą do dyspozycji w przyszłym budżecie od 1 stycznia 2026 roku. Ponadto prawidłowość źródeł finansowania deficytu na 2026 r. będzie weryfikowana przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Opolu, która, po przekazaniu przez Województwo Opolskie projektu budżetu na 2026 rok sprawdza, czy wykazane w sprawozdaniach środki na rachunkach bankowych województwa pokrywają planowany na 2026 r. deficyt.

Czwarte źródło przychodów stanowi spłata pożyczki udzielonej z budżetu województwa Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w Opolu na prefinansowanie wydatków w związku z realizacją projektu z udziałem środków europejskich. Kwota spłaty wynika z zawartej umowy. Jej wysokość stanowi 0,2% planowanego deficytu i nie stanowi zagrożenia dla zachowania płynności finansowej budżetu.

Podsumowując zagadnienie finansowania deficytu budżetowego na 2026 r. należy stwierdzić, że przyjęte źródła jego sfinansowania są najpewniejszym ze źródeł przewidzianych w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), ponieważ stanowią je będą środki zgromadzone na rachunkach bankowych województwa na koniec 2025 r., tym samym nie zachodzi potrzeba ich pozyskiwania w trakcie 2026 roku.

PYTANIE 2. – W projekcie zaplanowano rozbudowany system rezerw celowych i rezerwy majątkowej. Proszę o wyjaśnienie: kryteriów ich tworzenia oraz mechanizmów ich późniejszego uruchamiania, dokładnych zadań lub grup zadań, w których rezerwy mają zostać wykorzystane, oceny zasadności utrzymywania tak wysokiej skali rezerw w sytuacji planowanego deficytu.

Ustawa o finansach publicznych w art. 222 stanowi, że:

1. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę ogólną, w wysokości nie niższej niż **0,1 %** i nie wyższej niż **1 %** wydatków budżetu.
2. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe:
 - 1) na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
 - 2) na wydatki związane z realizacją programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2;
 - 3) gdy odrębne ustawy tak stanowią.
3. Suma rezerw celowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, nie może przekroczyć **5 %** wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z ww. zapisami ustawy Zarząd Województwa w projekcie budżetu województwa na 2026 r. mógł ująć łączną kwotę rezerw wynoszącą 6% planowanych wydatków w kwocie **67 708 331 zł**. Natomiast w projekcie budżetu na 2026 rok ujęto rezerwy w łącznej kwocie **32 835 000 zł**, tj. **2,9%** planowanych wydatków ogółem. Czyli mniej niż 50% ustawowego limitu.

W projekcie budżetu ujęto:

- 1) Rezerwę ogólną w kwocie **8 000 000 zł**, co stanowi 0,7% planu wydatków. Czyli poziom rezerwy ogólnej na 2026 r. jest niższy o **3 384 721 zł** od ustawowo dopuszczalnego limitu.

- 2) Rezerwy celowe w wysokości **24 835 000** zł stanowią 2,2% planu wydatków. Poziom rezerw celowych na 2026 r. jest niższy o **31 588 609** zł od dopuszczalnego limitu ustawowego.

Rezerwy celowe na wydatki bieżące zgodnie z załącznikiem nr 11 do projektu uchwały budżetowej zostały utworzone na:

- 1) Zadania z zakresu zarządzania kryzysowego w kwocie **3 025 000** zł. Obowiązek utworzenia tej rezerwy wynika z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122). Ustawa określa również minimalny poziom tej rezerwy, który został w projekcie budżetu na 2026 r. ujęty. Rezerwa ta jest obligatoryjna i jej brak skutkuje negatywną opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej do projektu budżetu.
- 2) Jednostki budżetowe, w tym wynagrodzenia w kwocie **3 200 000** zł. Rezerwa ta została utworzona na: nieprzewidziane wydatki bieżące oraz potencjalne odprawy emerytalne w 11 jednostkach budżetowych, których obowiązek wypłacenia może zaistnieć w 2026 r. Z materiałów planistycznych wynika, że potencjalna maksymalna skala odpraw emerytalnych może wynieść 3 807 435 zł.
- 3) Instytucje kultury w kwocie **2 000 000** zł. Rezerwa ta została utworzona na dotacje dla Instytucji Kultury z przeznaczeniem na: odprawy emerytalne w przypadku ich wystąpienia oraz wkłady własne do środków zewnętrznych w przypadku ich pozyskania przez te jednostki. Z przedłożonych materiałów planistycznych wynika, że potrzeby w tym zakresie mogą wynosić 2 909 548 zł.
- 4) Prefinansowanie, rozliczenia i wkład własny województwa do środków zewnętrznych, w tym wojewódzkich osób prawnych w kwocie **2 275 000** zł. Rezerwa ta została utworzona głównie na wkłady własne województwa do środków zewnętrznych, o które będzie można dopiero ubiegać się na podstawie ogłoszonych naborów w trakcie roku 2026.
- 5) Podmioty lecznicze w kwocie **4 300 000** zł. Rezerwa ta została utworzona z przeznaczeniem na dopłaty do podmiotów leczniczych oraz dotacje dla szpitali, w tym na szkolenia kadry medycznej. Z materiałów planistycznych do budżetu wynika, że potencjalne potrzeby w tym zakresie mogą wynosić 4 500 000 zł.
- 6) Nagrody Zarządu Województwa dla nauczycieli w kwocie **35 000** zł. Kwota ta została ujęta w rezerwie do czasu podjęcia przez Zarząd Województwa w październiku 2026 decyzji o przyznaniu nagród nauczycielom z 5 jednostek oświatowych samorządu województwa opolskiego.
- 7) Rezerwa celowa na wydatki majątkowe została utworzona w wysokości **10 000 000** zł. Rezerwa ta jest przeznaczona na wydatki majątkowe, w tym wkłady własne dla jednostek ochrony zdrowia do środków zewnętrznych na inwestycje, gdy zostaną one przez te jednostki pozyskane. Potencjalne potrzeby tylko jednostek ochrony zdrowia wynoszą 13 108 606 zł.

Jak widać z powyższego wykazu wszystkie utworzone rezerwy celowe mają ściśle określone cele a ich wielkość ustalono między innymi na podstawie złożonych materiałów planistycznych oraz informacji uzyskanych w trakcie spotkań budżetowych członków Zarządu i Skarbnika Województwa z dyrektorami nadzorowanych komórek organizacyjnych Urzędu i jednostek budżetowych Województwa. O uruchomieniu tych rezerw decydować będzie Zarząd Województwa na konkretny wniosek zgłoszony przez dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego i jednostek budżetowych Województwa. Powyższe wynika wprost z treści art. 222 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że to zarząd jednostki samorządu terytorialnego dokonuje podziału rezerwy ogólnej i rezerw celowych.

PYTANIE 3. – Zauważalny jest wzrost kosztów funkcjonowania administracji, w tym inwestycji na budynkach, systemach i wyposażeniu urzędu: Czy dokonano analizy możliwości odroczenia części tych wydatków na lata kolejne?; Czy rozważono przeprowadzenia przetargów optymalizacyjnych lub redukcję zakresu inwestycji? Dlaczego, przy rosnącym deficycie, priorytetem pozostają projekty administracyjne, a nie infrastrukturalne?

Zgodnie z załącznikiem nr 10 do projektu uchwały budżetowej na 2026 r. wydatki majątkowe w układzie klasyfikacji budżetowej wynoszą **368 582 680 zł**. A poniższa tabelka pokazuje wydatki majątkowe wg działów klasyfikacji budżetowej uszeregowane wg. ich wielkości.

Struktura działowa wydatków majątkowych

lp.	dział	Nazwa	Limit 2026 r.	struktura %
1.	600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	271 945 911	73,8%
2.	851	OCHRONA ZDROWIA	35 057 841	9,5%
3.	900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	18 955 383	5,1%
4.	758	RÓŻNE ROZLICZENIA	10 000 000	2,7%
5.	010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	7 840 000	2,1%
6.	926	KULTURA FIZYCZNA	7 307 700	2,0%
7.	921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	5 989 722	1,6%
8.	750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	5 490 835	1,5%
9.	700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	1 920 772	0,5%
10.	754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	1 560 000	0,4%
11.	150	PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	1 547 202	0,4%
12.	925	OGRODY BOTANICZNE I ZOOLOGICZNE ORAZ NATURALNE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONEJ PRZYRODY	437 000	0,1%
13.	853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	356 407	0,1%
14.	630	TURYSTYKA	100 000	0,03%
15.	801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	50 000	0,0%
16.	852	POMOC SPOŁECZNA	23 907	0,01%
RAZEM WYDATKI MAJĄTKOWE WOJEWÓDZTWA,			368 582 680	100,0%

Zgodnie z wyżej pokazanymi danymi zdecydowanym priorytetem w wydatkach majątkowych są zadania w dziale 600 Transport i łączność, które stanowią **73,8%** tych wydatków.

Wydatki majątkowe w dziale 750 Administracja Publiczna zgodnie z załącznikiem nr 10 do projektu uchwały budżetowej obejmują:

1) Wydatki Zarządu Dróg Wojewódzkich na:

- modernizację siedziby ZDW w Opolu przy ul. Oleskiej 127 – etap II w kwocie 1 044 835 zł,
- modernizację siedzib Oddziałów Terenowych ZDW – 625 000 zł,
- zakup macierzy dyskowej w kwocie 85 000 zł.

Modernizacja siedziby w Opolu jest kontynuacją modernizacji rozpoczętej w latach ubiegłych. Efektem modernizacji, która obejmowała między innymi termomodernizację, modernizację systemu zaopatrzenia w energię i budowę banku energii oraz modernizację oświetlenia będzie obniżenie kosztów eksploatacji budynku oraz poprawa warunków obsługi klientów jednostki. Z oddziałów terenowych modernizowane będą siedziby w Grodkowie, Oleśnie i Głubczycach. W Grodkowie wybudowana zostanie wiata garażowa dla sprzętu niezbędnego do utrzymania dróg. Aktualnie sprzęt ten garażował „pod chmurką”, co niewątpliwie przyczyniało się do szybszego jego zużycia i większej awaryjności. W Oleśnie w budynku założona zostanie instalacja fotowoltaiki, co przełoży się na oszczędności w zużyciu energii oraz oświetlony zostanie plac materiałów sypkich używanych do zimowego utrzymania dróg. Potrzeba tej inwestycji wynika też z konieczności poprawy zabezpieczenia tych materiałów przed kradzieżą. W Głubczycach zostanie wykonana wymiana poszycia dachowego na garażach przy budynku administracyjnym z papy na blachę. Natomiast zakup macierzy dyskowej wynika z konieczności modernizacji systemu komputerowego jednostki i dostosowania go do rosnących potrzeb oraz aktualnych wymagań.

2) Wydatki Urzędu Marszałkowskiego na:

- System audiowizualny na sali Orła Białego – 700 000 zł,
- Klimatyzacja Piastowska 12 i Piastowska 13 – 970 000 zł,
- Zakup sprzętu komputerowego, urządzeń wielofunkcyjnych oraz sprzętu multimedialnego, AGD i RTV – 330 000 zł.

Wymiana systemu audiowizualnego na Sali Orła Białego realizowana będzie między innymi, w związku z uwagami radnych do jego stanu technicznego w trakcie sesji Sejmiku Województwa Opolskiego. Istotnym też jest podkreślenie, że sala im. Orła Białego jest udostępniana również podmiotom zewnętrznym, w tym jednostkom organizacyjnym samorządu województwa oraz organizacjom pozarządowym województwa opolskiego.

Dostawa i montaż klimatyzacji w budynkach przy ul. Piastowskiej 12 i 13 wynika z potrzeby zapewnienia właściwych warunków pracy w pomieszczeniach biurowych, szczególnie w okresie letnim, kiedy wzrost temperatur obniża komfort i wydajność pracy.

Zakupy sprzętu komputerowego oraz serwerowego i urządzeń wielofunkcyjnych w Urzędzie wynikają ze zużywania się dotychczas eksploatowanych urządzeń, rosnących kosztów ich napraw oraz konieczności stopniowej wymiany komputerów na nowsze, bardziej wydajne i zgodne z aktualnymi wymaganiami. Modernizacja obejmuje również podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa — nowe urządzenia umożliwiają stosowanie aktualnych systemów operacyjnych, regularnych aktualizacji bezpieczeństwa, zaawansowanych mechanizmów ochrony danych oraz spełnienie standardów i wytycznych w zakresie ochrony informacji.

- 3) Wdrażane przez Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki dotacje dla gmin i powiatów realizujących projekty FEO EFRR dotyczące odbudowy po powodzi obiektów użyteczności publicznej - na łączną kwotę 1 736 000 zł.

Reasumując wydatki majątkowe w projekcie budżetu województwa na 2026 r. w dziale 750 Administracja publiczna ujęto w kwocie **5 490 835** zł. Wydatki te stanowią **1,5%** wydatków majątkowych ogółem. A jeżeli odejmiemy od tego wydatki w rozdziale 75078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, czyli dotacje dla gmin i powiatów przekazywanych w ramach FEO EFRR na usuwanie skutków powodzi z 2024 r. w części dotyczącej obiektów użyteczności publicznej - w kwocie **1 736 000** zł, to pozostałe wydatki w dziale 750 Administracja Publiczna wynoszą **3 754 835** zł, tj. **1,0%** wydatków majątkowych ogółem. Tym samym twierdzenie, że priorytetem są projekty administracyjne a nie infrastrukturalne nie ma potwierdzenia w liczbach.

Z poważaniem

Marszałek Województwa Opolskiego

Szymon Ogłaza